

Nieuwsbrief KIMO/VNKG

EDITIE MEI 2025

Hierbij bieden wij u onze voorjaars nieuwsbrief aan met informatie over diverse actuele onderwerpen.

Algemene ledenvergadering KIMO/VNKG op circuit Zandvoort

Op 17 april vond de algemene ledenvergadering van KIMO/VNKG plaats op een bijzondere locatie: het Circuit van Zandvoort. KIMO/VNKG streeft naar samenwerking met iedereen die betrokken is bij de prachtige Nederlandse kust, waaronder ook ondernemers. Daarom werd dit keer gekozen voor een bezoek aan het iconische circuit.

Het was indrukwekkend om te zien hoe ondernemerschap op zo'n grote schaal, midden in de natuur, het toerisme en het duinlandschap, professioneel wordt vormgegeven. De gastheer benadrukte dat samenwerking en afstemming essentieel zijn voor het succes van het circuit. Na een hartelijk ontvangst in het Media Centre gaf hij een inspirerende presentatie over ondernemen in een natuurlijke omgeving.

Na het bespreken van de reguliere agendapunten en bestuursaangelegenheden, kregen de leden tijdens de lunch een toelichting van een vertegenwoordiger van Wageningen Universiteit & Research (WUR) over het zandwinningsproject OR ELSE. Vervolgens volgde een boeiende presentatie vanuit de WUR over "Nederland in 2120": hoe de Nederlandse kust er over honderd jaar mogelijk uit zal zien in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

KIMO/VNKG kijkt terug op een inspirerende en interessante bijeenkomst op een verrassende locatie.

OR ELSE project onderzoekt de meest verantwoorde manier om zand te winnen

Vanwege klimaatverandering en de opwarming van de aarde krijgen we te maken met een alsmaar sneller stijgende zeespiegel. Een hogere zeespiegel betekent dat duinen, dijken en stormvloedkeringen zwaarder worden belast. Dit kan op termijn leiden tot duinafslag en een lagere bescherming tegen stormvloeden. Daarom hebben we steeds meer zand nodig om de kust op sterkte te houden.

Om onze kust te beschermen winnen we jaarlijks zo'n 10 tot 12 miljoen kubieke meter zand. In de komende decennia zullen we vanwege zeespiegelstijging de winning moeten verdrievoudigen. En niet alleen kustbescherming, ook infrastructuur vergt de nodige zandwinning. Er wordt zo'n 13 miljoen kubieke meter zand gewonnen als ophoogzand voor wegen en woonwijken, en voor beton- en metselzand. Vanwege de grote vraag naar woningen gaat ook dit volume groeien.

Overheden, vissers, baggeraars, natuurorganisaties en wetenschappers zien dat de zandvoorraden wereldwijd flink slinken, terwijl er steeds meer zand nodig zal zijn. Met het vijf jaar durende project OR ELSE gaan we samen met een interdisciplinair team nieuwe kennis vergaren over de effecten van zandwinning op de ecologie van de Noordzee zodat we ecologisch verantwoord kunnen werken aan kustversterking en woningbouw.

KIMO/VNKG heeft enkele jaren geleden meegetekend als partner in het consortium dat dit onderzoek mogelijk maakt. Wij erkennen het belang van dit breed gedragen initiatief. Zandwinning blijft noodzakelijk voor veiligheid en economische ontwikkeling, maar het is essentieel dat dit gebeurt met oog voor het behoud van een gezond en veerkrachtig marien ecosysteem.

Nederlandse
Kustdagen

KIMO/VNKG organisator van de Nederlandse kustdagen 2025

De Nederlandse kust is niet alleen een prachtig natuurgebied, maar vormt ook een economische motor en een bron van vitaliteit voor ons land. In de komende jaren staan we voor ingrijpende opgaven én grote kansen. Denk aan de energietransitie, klimaatverandering, visserij, het beschermen van kwetsbare ecosystemen, de uitbreidingscapaciteit van onze havens en de groei van toerisme. Deze ontwikkelingen vragen om slimme, innovatieve oplossingen en vooral: samenwerking.

De Nederlandse Kustdagen is een jaarlijks, tweedaags evenement dat dé ontmoetingsplek is voor overheden, ondernemers, onderzoeksinstituten, havenbedrijven, natuurorganisaties en belangenverenigingen. Het biedt een platform om te netwerken, kennis te delen en samen te bouwen aan een duurzame, toekomstbestendige kust.

In samenwerking met een breed scala aan kustpartners is een gevarieerd en inspirerend programma samengesteld. Op de website www.nederlandsekustdagen.nl vindt u het volledige programma en een overzicht van de samenwerkende partijen waarmee KIMO/VNKG deze dagen mogelijk maakt.

Het programma bestaat uit een plenair gedeelte in talkshowvorm, waarin we in gesprek gaan over actuele en urgente thema's. Daarnaast zijn er presentaties van toonaangevende sprekers en verdiepende deelsessies waarin we dieper op de inhoud ingaan. Ook is er ruimte voor ontspanning, met inspirerende excursies en activiteiten. Natuurlijk zijn er volop netwerkmomenten: tijdens de lunch, netwerkborrels en het walking dinner in de avond.

De Nederlandse Kustdagen 2025 vinden plaats op 1 en 2 oktober in Theater De Muze en het nieuwe gebouw van de KNRM in Noordwijk. Overnachtingsmogelijkheden zijn beschikbaar in de directe omgeving. Vanaf juni kunt u zich inschrijven via de website en uw voorkeur aangeven voor sessies, activiteiten en netwerkmomenten.

De Nederlandse Kustdagen 2025: daar móet je bij zijn!

Meer informatie:

Kustpact samenwerking krijgt vervolg t/m 2030

Sinds 2017 werken bij de kust betrokken overheden, natuurorganisaties, recreatieorganisaties en ondernemers samen via het Kustpact. Doel van het Kustpact is ervoor zorgen dat de ontwikkeling én bescherming van de kustzone hand in hand gaan. KIMO/VNKG is sinds 2024 betrokken als partner. Op 4 maart 2025 kwamen 20 bestuurlijke Kustpactpartners bijeen om de toekomst van de samenwerking te bespreken. Bestuurder Henk van Putten en directeur Arend-Jan van der Vlugt waren aanwezig namens KIMO/VNKG.

Het Kustpact werd op 21 februari 2017 gesloten tussen 59 partijen (overheden, NGO's, ondernemers). Zorgen over de toename van vakantieparken, recreatiewoningen, strandhuisjes en hotels waren destijds de aanleiding voor het sluiten van het pact. Het Kustpact creëerde een balans tussen economische ontwikkeling van het kustgebied en de bescherming van het landschap, leidde tot aanpassingen in provinciaal kustbeleid en zorgde voor een zonering van recreatieve bebouwing. Ook versterkte het pact de samenwerking tussen bij de kust betrokken partijen en voorkwam conflicten. 31 december 2025 is als einddatum in het Convenant opgenomen. De Kustpact bestuurders spraken op 4 maart over de eventuele voorzetting van het pact na 2025. De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) – Mona Keijzer – zat het overleg voor.

De meeste kustgemeenten ondertekenden het Kustpact in 2017. De afgelopen jaren werden de kustgemeenten in de overleggen vertegenwoordigd door Zandvoort (namens

het Overleg Noord-Hollandse Kustgemeenten) en Westland. KIMO/VNKG is sinds het najaar van 2024 gevraagd om aan te sluiten, deel te nemen in het secretariaat van het kustpact en de terugkoppeling naar onze leden te verzorgen. Uit een de bijeenkomsten die KIMO/VNKG met haar eigen leden organiseerde, kwam naar voren dat de gemeenten graag onderling, en met andere bij de kust betrokken partijen en overheden, contact houden en afstemmen. Een kustnetwerk als het Kustpact biedt een goede tafel om bijvoorbeeld van elkaar leren over de omgevingsplannen en strandvisies. KIMO/VNKG heeft tijdens het bestuurlijk overleg dan ook aangegeven voorstander te zijn van de voortzetting van de Kustpact samenwerking.

Het overgrote deel van de Kustpactpartners is ook voor de voortzetting van het pact. Hoewel de onrust uit 2017 is afgenomen, groeit het toerisme in Nederland en kunnen met name de kustgebieden een forse groei van het aantal bezoekers verwachten. Dit biedt economische kansen, maar leidt ook tot toenemende druk op het landschap en de natuur. De bestuurders hebben daarom besloten om het Kustpact na 2025 voort te zetten, tot in ieder geval 2030. De invulling van het pact 2026-2030 wordt de komende periode uitgewerkt. De partners en de scope worden in ieder geval aangepast, waarbij toerisme, recreatie en strandeconomie nadrukkelijker onder het Kustpact komen te vallen. De verwachting is dat het vernieuwde Kustpact in oktober 2025 wordt ondertekend. KIMO/VNKG blijft nauw betrokken en zal haar leden regelmatig op de hoogte houden.

Samen werken aan een schoon strand

Via het Programma Schone Stranden werken verschillende organisaties aan het schoonhouden van de stranden langs de Nederlandse Noordzeekust. Rijkswaterstaat coördineert dit programma, KIMO/VNKG is één van de partijen die meedenkt over de aanpak en helpt in de uitvoering. Het Programma Schone Stranden loopt al langer, maar heeft per 2025 een nieuwe werkwijze. We praten jullie graag bij.

Al meerdere jaren zetten overheden, maatschappelijke organisaties, ondernemers en vrijwilligers zich actief in voor een schoon strand. Voorheen gebeurde dit onder de vlag van het project Zwervend langs Zee, en later via de Green Deal Schone Stranden. Het Programma Schone Stranden (PSS) is momenteel onderdeel van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM). Doel van het PSS is om een schoon en veilig strand te realiseren. Dit gebeurt o.a. door middel van het voorkomen van afval door bewustwording en gedragsverandering, het opruimen van afval dat ondanks de preventiemaatregelen toch op de stranden beland en de jaarlijkse monitoring van het zwerfafval.

Het PSS was voorheen veelal op de uitvoering gericht en heeft daarbij mooie resultaten behaald. Zo is er campagnemateriaal ontwikkeld voor het verspreiden van de schoonboodschap, werden er strandinspecties uitgevoerd en vond ieder jaar de uitreiking van het Schoonste Strand van Nederland plaats. Het verspreiden

van de schoonboodschap door middel van campagnemateriaal voor bewustwording en gedragsverandering wordt ook de komende periode onverminderd voortgezet. Echter, gezien een aantal wisselingen rondom de betrokken organisaties, worden er dit jaar ook een paar veranderingen doorgevoerd. Zo krijgen de monitoring van de stranden en de schoonste strandverkiezingen een andere invulling. Hierover wordt later meer bekend gemaakt. Ook de website van het Programma Schone Stranden ondergaat in de loop van het jaar een verandering, evenals de nieuwsbrief die vanuit het programma wordt verstuurd. Daarnaast wil Rijkswaterstaat verder vooruitkijken naar de ontwikkelingen die op de kust afkomen: er wordt een forse groei van het toerisme verwacht. Meer bezoekers, betekent potentieel meer afval. Wat is er de komende jaren voor nodig om ook dan de stranden schoon en veilig te houden?

De kustgemeenten doen al veel op gebied van schone stranden en zijn dan ook een belangrijke partner van het PSS. Ook kunnen de kustgemeenten onderling leren van elkaars aanpak. KIMO/VNKG werkt samen met Rijkswaterstaat en andere betrokken partijen om het PSS opnieuw vorm te geven. Zodra er meer informatie is over de nieuwe website, de nieuwsbrief, de strandverkiezingen of andere activiteiten, zal dit verder onder de aandacht gebracht worden.

KIMO/VNKG: Vertegenwoordiging van Nederland en België binnen KIMO International

KIMO/VNKG maakt deel uit van KIMO International en is binnen deze internationale organisatie verantwoordelijk voor de vertegenwoordiging van Nederland en België.

KIMO International is een milieu- en veiligheidsorganisatie voor lokale overheden in Noord-Europa, met een focus op landen rondom de Noordelijke zeeën. Het werkgebied omvat onder meer de Ierse Zee, de Noordzee, delen van de Atlantische Oceaan, het Skagerrak en de aanliggende kustwateren van de betrokken landen.

De organisatie werd in 1990 opgericht door een groep kustgemeenten die zich ernstige zorgen maakten over de toenemende vervuiling van de Noordzee. Omdat zij onvoldoende gehoor vonden bij hun nationale overheden, besloten zij gezamenlijk een internationaal platform op te richten om hun belangen krachtig te vertegenwoordigen, zowel nationaal als op Europees niveau.

Vandaag de dag vertegenwoordigt KIMO International haar leden in diverse internationale gremia, waaronder OSPAR, de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en de ministeriële conferenties van de Noordzeelanden.

KIMO International telt momenteel 80 lidgemeenten verspreid over negen landen: Denemarken, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, België, Zweden, Noorwegen, Litouwen, de Faeröer Eilanden.

Tot voor kort bevond het internationale secretariaat zich op de Shetlandeilanden. Vanwege de Brexit is besloten het secretariaat te verplaatsen naar een EU-lidstaat. Na een zorgvuldige selectieprocedure kozen de leden unaniem voor Gemeente Aalborg in Denemarken als nieuwe vestigingsplaats van het secretariaat.

De afgelopen maanden hebben wij vanuit KIMO/VNKG intensief samengewerkt met onze internationale collega's om gezamenlijk een nieuwe start te maken met KIMO International. Onderwerpen zoals een herziene contributiestructuur, focusgebieden en de organisatie van de uitvoering staan op de agenda van de internationale bestuursvergadering in mei. Naar verwachting zullen tijdens deze vergadering belangrijke besluiten worden genomen.

Actualisatie Reserveringszones

Sinds begin 2024 is KIMO/VNKG verzoek van de VNG en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, betrokken bij de actualisering van de reserveringszones. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is momenteel bezig met het herzien van reserveringszones rond primaire waterkeringen, zoals dijken en de kust. Deze zones zijn bedoeld om ruimte te reserveren voor toekomstige versterkingen van dijken en kustlijnen, met het oog op klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Gedurende het afgelopen jaar hebben wij onze lid-gemeenten regelmatig op de hoogte gehouden van de voortgang en de genomen stappen binnen dit dossier.

Eind vorig jaar is fase één afgerond en is er een besluit genomen over de opzet van het vervolgtraject. Het komt er in het kort op neer dat van de waterschappen verwacht gaat worden dat zij het initiatief nemen voor het actualiseren van de profielen van vrije ruimte. En dat zij dat doen in samenspraak met de betrokken gemeenten en provincies.

Verder zal het kernteam een doorstart maken, waarbij werkwijze, frequentie en samenstelling wordt afgestemd op de nieuwe fase.

Tijdens de eerste fase van de actualisatie van de reserveringszones hebben wij vanuit KIMO/VNKG drie personen afgevaardigd voor deelname aan de gespreksgroepen en het Kernteam. De gemeenten Katwijk, Velsen en Schouwen-Duiveland stelden hiervoor ambtelijke capaciteit beschikbaar, waarbij

de heer Eric Caspers (gemeente Schouwen-Duiveland) de rol van trekker en penvoerder op zich nam. Inmiddels heeft de heer Caspers begin dit jaar een andere functie aanvaard. Wij willen hem via deze weg nogmaals van harte danken voor zijn inzet en betrokkenheid gedurende het traject.

De afgelopen periode hebben er vanuit KIMO/VNKG wederom overleggen plaatsgevonden met vertegenwoordigers van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Tijdens dit overleg is het verzoek gedaan om opnieuw een aantal vertegenwoordigers vanuit de kustgemeenten (KIMO/VNKG) af te vaardigen namens de VNG in het Kernteam en de nieuw te vormen expert teams.

Met het oog op de nieuwe fase en de doorstart van het proces rondom de actualisatie van de reserveringszones, zijn wij opnieuw op zoek naar enkele ambtelijk vertegenwoordigers van onze lid-gemeenten die namens KIMO/VNKG willen deelnemen aan het Kernteam en aan de Expert-sessies. Naast deelname aan de overleggen wordt van de afgevaardigden verwacht dat zij periodiek een kort verslag opstellen van de besprekingen en de voortgang. Deze verslagen worden via KIMO/VNKG gedeeld met al onze leden, zodat iedereen goed geïnformeerd blijft over de stand van zaken.

De actualisatie van de reserveringszones betreft een belangrijk dossier, waarin wij als KIMO/VNKG in samenwerking met de VNG aan deelnemen.

In 2024 weer 428 ton afval uit de zee opgevist met Fishing for Litter

Al bijna 25 jaar is het project Fishing for Litter een inspirerend succesverhaal. Dit initiatief, dat tot stand kwam dankzij de samenwerking tussen vissers, havens, Rijkswaterstaat en KIMO Nederland en België, heeft als doel de hoeveelheid afval in zee structureel terug te dringen.

Wij zijn bijzonder trots op de vissers die – naast hun reguliere werkzaamheden – actief bijdragen aan een schonere zee. Tijdens het vissen verzamelen zij afval uit het water en brengen dit aan wal in de herkenbare KIMO Big Bags. In de Nederlandse havens wordt dit afval vervolgens opgevangen, waarna afvalverwerker Bek & Verburg het ophaalt en verwerkt tot nieuwe grondstoffen.

KIMO Nederland en België coördineert het project sinds de start en met indrukwekkend resultaat: tot nu toe is er al ruim 8.700 ton (8.700.000 kg) afval uit zee gehaald en afgevoerd.

Hoewel we er misschien niet vaak genoeg bij stilstaan, is dit een prestatie om trots op te zijn.

De financiering van Fishing for Litter komt van een brede coalitie: Nederlandse havenbedrijven, Rijkswaterstaat en Europese fondsen – aangevraagd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze partijen zijn vertegenwoordigd in de Stuurgroep Fishing for Litter, die tweemaal per jaar samenkomt om de voortgang te evalueren en afspraken te maken over de financiële bijdragen.

Samen maken we de zee een stukje schoner – elke dag weer.

Dagelijks bestuur

De afgelopen jaren hebben er wat wisselingen in het bestuur plaatsgevonden, daarom stellen we de dagelijks bestuursleden graag aan u voor:

Dhr. J.C. Knappe

Plv. voorzitter

Wethouder gemeente Katwijk

Dhr. H. van Putten

Secretaris

Wethouder gemeente Goeree-Overflakkee

Dhr. J. Verwoort

Penningmeester

Wethouder gemeente Velsen

Dhr. P. van Diepen

Wethouder gemeente Den Helder

Dhr. N. Middelkoop

Wethouder gemeente Urk

Dhr. P. IJsen

Wethouder gemeente Ameland

Uitvoeringsorganisatie/ Secretariaat

Dhr. A.J.C. van der Vlugt

Directeur

Mevr. M.C. de Jong

Netwerk coördinator

Mw. J. van Dijk

Management assistente

Dank aan onze leden en partners

Onze successen zijn mede te danken aan de steun en betrokkenheid van onze leden en partners. Wij willen iedereen bedanken voor hun bijdrage en kijken ernaar uit om samen verder te bouwen aan een economische sterke, veilige schone en duurzame toekomst van onze mooie Kustlijn.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur en directie van KIMO Nederland en België

